

ZEMŘELA MUDR. ZDENKA JESENSKÁ, DRSC. (6. 3. 1931 UŽHOROD – 6. 1. 2022 BRATISLAVA)

V neděli 16. ledna 2021 zemřela ve věku nedožitých 91 let MUDr. Zdenka Jesenská, DrSc., významná odbornice v oblasti lékařské mykologie, mykologie potravin a krmiv, mykologie životního prostředí a mykotoxikologie.

Doktorka Jesenská celý svůj pracovní život věnovala zkoumání mikroskopických hub a mykotoxinů v potravinách, krmivech, vodě, půdě, ovzduší, v pracovním, domácím a nemocničním prostředí. Zabývala se také humánními houbovými izoláty z hlediska jejich vlivu na zdraví člověka, respektive zvířat.

Po ukončení studia na Lékařské fakultě Univerzity Karlovy v Praze začínala jako vedoucí regionální mikrobiologické laboratoře v Gelnici na východním Slovensku a odtud přešla na místo odborné asistentky pro lékařskou mykologii v Doškolovacím ústavu pro lékaře a farmaceuty v Bratislavě.

Od roku 1974 pracovala na tehdejším Výzkumném ústavu preventivního lékařství, později pod názvem Ústav preventivní a klinické medicíny, dnes Slovenská zdravotnícka univerzita v Bratislavě. Zde získala vědeckou hodnost kandidátky věd a později doktorky věd. Na ústavu založila laboratoř pro mikroskopické houby a mykotoxiny, která byla do roku 1993 československým referenčním pracovištěm. Mezi absolventy její vědecké školy byla 1 docentka a 3 držitelé vědecké hodnosti PhD.

Je autorkou dvou monografií a rozsáhlé řady odborných článků a příspěvků na domácích a zahraničních vědeckých konferencích, celkem 139 publikací s více než

200 ohlasy. Osobně si velmi ceníme její knižní monografie „Mikroskopické houby v požívatinách a v krmivách“ vydané v roce 1987 a v roce 1993 v anglické mutaci „Micromycetes in foodstuffs and feedstuffs“ ve vydavatelství Elsevier v Amsterdamu. Několik prvoizolatů půdních mikromycetů z její laboratoře bylo vyžádáno k depozici v americké sbírce ATCC (Sbírka americké typové kultury). Na její počest nese jedna z alternativ její jméno – *Alternaria jesenskae*.

Doktorka Jesenská, laureátka Patočkovy medaile Československé společnosti mikrobiologické, přispěla ve významné míře k etablování lékařské mykologie a mykotoxikologie na Slovensku jako rovnocenné disciplíny k bakteriologii, virologii a parazitologii a ve významu mezinárodního kontextu daleko překročila svou vědeckou práci domácí hranice.

Chtěli bychom jí touto cestou poděkovat za její celoživotní obětavou práci v oblasti mykologie a mykotoxikologie.

Čest její památce!

Až umřu, nic na tomto světě se nestane a nezmění, jen srdcí několik se zachvěje v rose jak k ránu květiny.

Jiří Wolker

Doc. MVDr. Vladimír Ostrý, CSc.

Centrum zdraví, výživy a potravin SZÚ v Brně

Doc. Ing. Elena Piecková, PhD., MPH, Lékařská fakulta

Slovenskej zdravotníckej univerzity v Bratislave